REDACTADA POR UN COLEGIO

Redacción y Administración

Eyzaguirre 1116

Teléfono 88049

VIDA NUESTRA

UNICA PUBLICACION DE CLARAS Y BIEN DEFINIDAS TENDENCIAS NACIONALISTAS

Aparece todos los viernes

Suscripciones

Anual . . . . . $ 24
6 meses 12
Extranjero, anual 30

Horas de oficina: 9 a 12 y 14 a 18 horas

AÑO I — SANTIAGO DE CHILE, VIERNES 8 DE MAYO DE 1931 — N.º 5

LOS PERTURBADORES

En la vida judía de Chile, está desarrollándose en estos momentos un proceso de pacificación. Se dan pasos para llenar el abismo que artificialmente se ha abierto entre los llamados partidos. Se hacen negociaciones diplomáticas con el fin de llegar a un pacto de paz entre los dos pueblos judíos que residen y se combaten en Santiago de Chile. Y hay que confesar que ambos partidos manifiestan una buena voluntad, de manera que la paz, dentro de poco, ya podrá ser un hecho consumado, si no fuesen nuestros perturbadores privilegiados.

El papel que en todas partes desempeña la prensa es levantar el nivel de la sociedad, servirle de guía y educador. Pero si un órgano, en vez de dedicarse a esa labor edificadora, excita los bajos instintos de las masas y echa óleo a las llamas, entonces pierde irremediablemente todas sus funciones en la vida colectiva y se convierte en un papel amarillo, el que se voltea según sople el viento, sirviendo hoy a uno y mañana al otro, a medida de su propio provecho.

Cierto órgano local en ydish, que tiene el mérito indiscutible de haber lanzado la primera palabra impresa en ydish por este lado de la Cordillera, se ha puesto a desempeñar un papel abominable y netamente ambiguo. En vez de reforzar los procesoso pacificadores en nuestra colectividad, azotada tanto tiempo por rencillas y desunión; en vez de poner, por su parte, mano a la obra de construcción, construcción de una Kehilá en el sentido más amplio de la palabra, este órgano está inyectando a nuestra sociedad gotas de veneno, está lanzando afirmaciones ambiguas que agravan la disensión existente y nuevament abren las heridas que ya están por curarse.

¿Cuáles son las intenciones de dicho órgano? ¿Cuáles son los fines que con tal procedimiento persigue? Difícil será decirlo. Pero una cosa es clara para cualquier persona de raciocinio: Quieren pescar ahí en agua turbia, quieren aprovechar, por lucro personal, del desgarramiento de nuestra sociedad.

Y la sociedad israelita sabrá apreciar tales actividades.

Carta del Ejecutivo de la Organización Sionista Mundial a la Federación Sionista de Chile

A su tiempo, el Directorio de la Federación Sionista de Chile acordó comunicar al Ejecutivo de la Organización Sionista Mundial n Londres, el haberse formado en Santiago un Centro llamado "Unión Sionista", dándole a conocer a la vez, la manera de proceder de dicho Centro. Ahora llegó la contestación del Ejecutiva, en la que se expone textualmente lo siguiente:

"Hasta la fecha no hemos recibido ninguna comunicación directa respecto de la formación de un Centro Sionista independientes de la Federación. En caso de recibir tal comunicación, la enviaremos primeramente a Uds., con el fin de que tomen la actitud dl caso. Según los estatutos de nuestra Organización, un centro sionista puede adherirse a la Organización Mundial única y exclusivamente afiliándose a la respectiva Federación o a la agrupación local de una de las organizaciones especiales (Misraji, Poale-Sión, Hitajdut, etc.).

"Naturalmente, creemos sumamente perjudcial el hecho de que sionistas no pertenecientes a ninguna de las organizaciones especiales, en vez de reforzar a la Federación local por su adhesión y cooperación, por una acción separatista e incompatible con lo estipulado en nuestra constitución, tratan de minar la autoridad de la Federación local y perturbar la unidad de la Organización. Nuestra Organización y la de las organizaciones especiales dejan margen suficiente para sionistas de toda convicción; y esperamos de todos los sionistas que tienen sentido de responsabilidad y comprehensión para con el carácter de nuestra Organización que no vayan a emprender nada que sea capaz de debilitar nuestras fuerzas.

"Autorizando a Uds. a hacer de esta declaración el uso que les convenga, nos suscribimos, con fraternales saludos de Sión. — (fdo.): *Leo Lauterbach*, Departamento de Organización del Ejecutivo.

SOCIEDAD "Dr. HERTZL"

ESPERANZA 682

SEGUN EL ENTUSIASMO REINANTE EN LA COLONIA ES DE AUGURAR UN PLENO EXITO AL PROXIMO BAILE QUE EN HONOR DE LAS FAMILIAS DEL BARRIO SAN PABLO SE EFECTUARA EN LA

Sociedad Israelita "Dr. Hertzl"

CIRCULO ISRAELITA

SERRANO 206

Santiago, mayo 6 de 1931

Estimado consocio:

De orden del señor Presidente cito a Ud. a una Asamblea General Extraordinaria que se efectuará el día 10 de mayo a las 15 horas en el local de costumbre para tratar el siguiente

ORDEN DEL DIA

1. *Estado financiero.*
2. *Autorización contratar mutuo en el Banco de Chile.*
3. *Elección de delegados al Congreso Sionista.*
4. *Varios.*

Esperando su puntual asistencia, saluda atte. a Ud.

EL SECRETARIO

Nota: 2.ª citación a las 16 horas.

IMP. "EL ESFUERZO", EYZAGUIRRE 1116.—SANTIAGO

Guía Profesional

Dr. ISAAC HORVITZ
Médico - Cirujano
Santa Rosa 1053
Consultas de 2 a 4

ANGEL FAIVOVICH
RAFAEL PARADA
Abogados
Compañía 1223

CONSULTORIO DENTAL
del Dr. ISAAC VAISMAN
Consultas de 10-12 y de 14-18 horas
TARAPACA Núm. 814

Dr. ISRAEL DRAPKIN
A. Prat. 1441 Telf. 291, Mat.
Consultas de 2 a 5

Dr. MAURICIO WEINSTEIN
Estudios Europa, Piel, Sífilis Venéreas
Agustinas 1357
Consultas de 3 a 5

Dr. LAMAS
Enfermedades de Niños.
Consultas de 2 a 4 ½
Gálvez 61 Teléf. 83151

MUEBLERIA PORTEÑA
de Miguel Iusid
P. MONTT 2023 VALPARAISO

ISIDORO HORVITZ
Comisiones y Consignaciones
Agente autorizado de las Compañías "La Estrella" y "La Minerva"
SANTA ROSA 1122 SANTIAGO

אידישער אימיגראנטן שוץ-פאראיין
— אנגעשלאסן —
אין היאס, יקא, עמיגדירעקט.
SERRANO 202 — CASILLA 2991 — TELEF. 88076
אמטענדירט יעדן טאג פון 6 ביז 8 נאכמיטאג
געלט אנווייזונגען אין אלע אייראפעאישע לענדער,
ז שאמעס, שיפסקארטן, אינפארמאציעס א. א. וו.
COMITE DE PROTECCION
a los
INMIGRANTES ISRAELITAS
afiliado a la
Hias - Jca - Emigdirect

CONTRATE SUS SEGUROS

Contra incendios, accidentes del trabajo, lucro cesante, sementeras, de transporte, etc., con nuestro grupo de Cías. Nacionales de Seguros

"LA REPUBLICA"
"LA ESTRELLA"
"LA CORDILLERA"
"LA INDUSTRIAL"
"LA MINERVA"

Capital y fondos acumulados $ 13.000,000

AGENCIAS EN TODO EL PAIS
Oficina Principal:
Agustinas 1137, edificio propio — Santiago
TELEFONO 83920 — CASILLA 493
LUIS KAPPES G., Gerente

Sastrería Rusa
RISNIK Y BORZUTZKY
MONEDA 848
CONCEDEMOS CREDITOS
Santiago

Gran Peletería "Oso Blanco"
Casa establecida en 1905
PASAJE MATTE 59
Casilla 2633 - Santiago
Teléfono Auto 84854

FABRICA
DE GORRAS Y SOMBREROS
"LA EUROPEA"
M. R.
ZAVELEV Hnos.
Avenida República 46
Casilla 4560 - Teléfono 88464
SANTIAGO

Adolfo Crenovich
IMPORTADOR DE PIELES
DELICIAS 2284
SANTIAGO

PELETERIA WASHINGTON
Moneda 873
SANTIAGO

PROVEASE EN ESTA CASA
LA GRANDE MAISON
AHUMADA esq. MONEDA
Teléfono 89735

SOBRE UN DEFICIT

Un nuevo deporte reina en nuestra colectividad: el de hablar de déficits. Entre otras cifras fabulosas, entre decenes y centenas de miles, se comenta, también el déficit de arrastre que aún pesa sobre el Comité de Educación, por cuenta del año pasado, y que asciende a la suma de $ 7.000, suma muy modesta en comparación con lo que está debiendo nuestra colectividad en estos momentos, pero, a la vez fatal para dicho Comité, tan fatal que el mismo Comité se hizo pedazos al estrellarse contra esa roca inmóvil.

No nos pongamos a discutir las amabilidades que, alrededor de este déficit, se lanzan a la circulación por medio de lenguas largas irresponsables. Desgraciadamente, en gran parte de nuestra colectividad, la masa cerebral parece prestarse más a acoger cualquier chisme picante y sensacional, que al duro trabajo de un raciocinio tranquilo que lleve a conclusiones fundadas; de modo que la responsabilidad de pretendidas "malversaciones de fondos" y cosas por el estilo, carga por completo sobre quienes tales rumores propaguen. Nosotros, por nuestra parte, nos reservamos el derecho de recordar que por la manera de juzgar a so prógimo, cada uno se caracteriza a sí rismo, máxima cuya aplicación al caso es evidente.

Un déficit, o sea, la falta de armonía entre las cifras presupuestadas y las efectivas, puede deberse a una anomalía en los gastos o en las entradas. Basta con uno de estos dos factores; en el caso nuestro estaban los dos.

Empecemos el análisis por el presupuesto de gastos. Este presupuesto que en el principio se fijó en la suma redonda de cuatro mil pesos, se hizo en contra de una entrada fija de poco más de dos mil pesos mensuales, es decir, sobre una base netamente ficticia. Desde el primer momento, el Comité de Educación comprometió más de lo que podía cumplir. Y como la Federación Sionista, la que entre paréntesis, en el año antepasado, también había hecho un déficit de siete mil pesos por el capítulo de Educación, en ese año, el año 1930, se negó rotundamente a asumir la responsabilidad material de la educación, fácil es imaginarse lo que debía suceder forzosamente. El verdadero problema, por consiguiente, no es, de donde vino el défiict, sino: ¿cómo fué posible que el déficit empezara a hacerse sentible sólo en el mes de julio, y no antes? No es este el lugar de exponer todos estos detalles; pero el hecho es que en ese mes se abrieron los ojos aún a los más optimistas del mismo Comité. Antes estaban seguros de que el Comité iba a "hacer" cien socios que mensualmente contribuyeran con mil pesos a la mantención de un Colegio Hebreo y ahora tuvieron que preparar una fiesta para el mes de agosto, de cuyo fruto se costeó el mes de junio; hace poco, habían aumentado el sueldo a dos profesores que ya tenían derechos de bienio, y ahora, en julio, tuvieron que despedir a uno de ellos, por varios motivos, el principal de los cuales era la falta de fondos. ¿Qué había ahí? Nada más que dos malas costumbres: ser generoso con plata ajena, y gastar plata antes de tenerla. Y encima de todo: una fantasía pueril que no quiere ver la realidad y que rechaza cada duda con un constante: "pronto todo va a arreglarse". Pero este "pronto" tardaba tanto en llegar

Pero lo más angustioso del caso — además de la inflación del presupuesto de gastos, el que, al fin, se adaptó más a la situación del momento — fué el hecho de que aún las pocas entradas fijas con que se había contado al principio, fueron disminuyendo de mes en mes. En el mes de mayo se retiró de la casa Sta. Rosa 733 la A. J. I., retirando con ello también su ayuda material. La siguió el Centro "Maghen David", que por motivos nunca bien aclarados canceló su cooperación al Comité de Educación. Otra sociedad quedó debiendo una fuerte suma, la que todavía como cobrable.

En la crítica situación que de ello resultó, el Comité de Educación encontró gran alivio de otras partes. El Círculo Israelita y la W. I. Z. O. aumentaron su cuota mensual; y la misma Federación Sionista empezó a contribuir a la labor del Comité con una cuota muy aceptable siempre dentro de su presupuesto de gastos generales con fines locales. Así fué que se logró detener el carro que ya iba camino abajo; en el mes de setiembre se estabilizó el déficit, que desde entonces va disminuyendo poco a poco.

Pero quien crea que las calamidades financieras del Comité tenían un único origen etxerno se equivoca por completo. Faltan todavía por considerar las dificultades internas, dentro del mismo Comité, las rencillas, las vanidades, el afán de figurar con un mínimo de trabajo, en una palabra, toda esa traba que obstaculiza nuestras labores colectivas. Es esta nuestra enfermdad social, enfermedad cuyo cuadro clínico es demasiado conocido. Dejémoslo.

A veces, y a pesar de todas las reglas de la perspectiva, pasa que una cosa de cerca se ve más chica que de lejos. Vamos, entonces, a contemplar el déficit de siete mil pesos un poco más de la cercanía. Este déficit se reparte sobre un año entero y por una asistencia media de casi cien niños. Quiere decir, que durante el año 1930 se han sobregastado 20 centavos diarios por cada niño. Suma nada horrible, si uno toma en consideración lo que está gastándose entre nosotros diariamente para cosas cuya inutilidad está a la vista. Por esta suma, en cambio, se había duplicado el profesorado y cuadruplicado el alumnado; se había convertido un Kindergarten en un Colegio. Además, el año 1930 era el primer año que la Educación tentó colocarse sobre base propia, sin que las sociedades que a ella contribuyen, hubieresen multiplicado sus esfuerzos a medida de las necesidades crecientes. En fin, se ha tratado de un experimento financiero, de un experimento sumamente valiente; y si efectivamente se ha comprobado un déficit de unos millares de pesos, ¿acaso es éste el único de que padecemos? Somos una colectiivdad muy joven, y mucho nos falta de experiencia en trabajos colectivos.

No nos asustemos. El déficit del Comité de Educación, por su origen, se debe mucho a la circunstancia de que nuestra colectividad, también por ser tan joven, aún no se da debidamente cuenta de que educación cuesta plata; por su importe, no habrá entre nosotros nadie que verdaderamente crea que una obligación de siete mil pesos no pueda cubrirse por un esfuerzo común.

No estará demás anotar aquí que el Instituto Hebreo este año ha sabido evitar muchos de los errores del año pasado, de manera que la colectividad podrá estar casi segura de que para el futuro ya no va a alarmarse más con clamores de deudas atrasadas, relacionadas con el Instituto Hebreo.

A. Joel.

Donaciones al Instituto Hebreo

La Dirección del Instituto Hebreo, no sencarga agradecer por intermedio de estas líneas, las donaciones que a continuación se indican:

1 mesa, por el señor E. Fratau; 3 manteneles, por el señor José Arditi; 1 docena de servilletas, por el señor David Yudilevich; 2 docenas de servilletas, por la señora Clara de Arensburg; 4 paños, por el señor Emil Samuel; 1 cajita de jabón, por los señores Arensburg Hnos.; y 2 pares de visillos, por las señoras Luisa de Crenovich y Clara de Arensburg.

Estos donativos han sido hechos para la sección medio-pupilaje del Instituto.

Hotel para inmigrantes en Varsovia

El Comité de Protección a los Inmigrantes Israelitas, de Santiago, ha recibido una importante comunicación de la "JEAS" de Polonia, relacionada con ciertas indicaciones de vital importancia para las personas que desean traer sus deudos o amigos de Polonia.

Comunican que, gran parte de esos inmigrantes, principalmente los radicados en las ciudades y aideas del interior, al llegar a Varsovia para obtener el pasaporte y las visaciones necesarias para abandonar el país, son víctimas de estafadores, agentes inescrupulosos, etc. A fin de evitar esto, la "JEAS", ha instalado un Hotel para los inmigrantes, en Varsovia, calle Mylna N.º 18, al que deben dirigirse los inmigrantes de provincias, inmediatamente de llegar a esa ciudad, donde serán debidamente atendidos y recibirán ayuda para la pronta tramitación de sus gestiones.

Solictan que los interesados en traer a sus parientes, lo comuniquen, a fin de evitarles ser víctimas de esos estafadores y agentes.

USE
COLONIA
YORK

Unficación de la ortografía idisch

En los primeros días del mes venidero tendrá lugar en una conferencia del Instituto Científico Judío de Vilna con el objeto de uniformar la ortografía del idisch. Simultáneamente se verificarán conferencias similares en Vilna y en Nueva York, y las conclusiones de las tres reuniones serán sometidas luego a la comisión filológica del Instituto, a fin de que se pronuncie en definitiva sobre ellas y adopte un sistema ortográfico uniforme. La conferencia de Buenos Aires, a la que concurrirán también delegados de Brasil, Chile y Uruguay, estará constituída por representantes de la prensa, de las escuelas, de las asociaciones, de maestros y de escritores, de los editores e impresores y de personas que se dedican a esta clase de disciplinas.

La coordinación de la ortografía idisch es un problema que se viene debatiendo desde hac tiempo, dado el caos que siempre ha existido en su empleo. Antes, cuando el estudio científico de ese idioma no estaba en boga, ese caos tenía un carácter de descuidoá cada cual empleaba la ortografía que le placía, sin atenerse a ninguna regla. Ultimamente, gracias a la admirable evolución de la joven filología idisch, esa anarquía subsiste aún, es verdad, pero está motivada en cada caso por razones determinadas. Hay periódicos, y de los más importantes por cierto, que siguen ateniéndose a la vieja ortografía caprichosa, con su abundante empleo de letras mudas; otros han modernizado su sistema ortográfico, eliminando todos aquellos elementos que no son fonéticamente necesarios; pero tampoco estos innovadores se han puesto de acuerdo en forma absoluta. Aparte de las diferencias que se notan en su manera de escribir términos pertenecientes exclusivamente al idisch, existe asimismo variedad de criterios en lo que atañe a la ortografía de las palabras hebreas que forman parte integrante del idisch. Unos siguen usando la ortografía genuinamente hebraica, mientras que otros prefieren revestir los vocablos hebreos de un ropaje idischista, esto es, amoldándolos a la fonética usual. Nótase asimismo disparidad de procederes en la transcripción de términos extraños; así, por ejemplo, tenemos, para citar casos locales, periódicos en idisch que al transcribir palabras castellanas no lo hacen de un modo uniforme, pues mientras unos dicen, verbigracia, "Giménez", "general", en otros resulta "Guimenes", "gueneral" y así por el estilo.

No falta tampoco un sector más radical en la reforma: el de Rusia, donde rige un sistema ortográfico particular. Por de pronto, los vocablos hebraicos han sido ajustados a la pronunciación corriente, habiéndose introducido asimismo otras modificaciones fundamentales, tales como la supresión de las mayúsculas al final de las palabras que las llevan. Sabido es que tanto el hebreo como el idisch no emplean mayúsculas al principio de las oraciones; sólo admiten algunas de ellas al final de ciertos términos; en Rusia han eliminado esta práctica, siendo de notar que hace unos años ha habido en los Estados Unidos una tentativa de emplear las mayúsculas al comienzo de las palabras, según el sistema europeo, mas esta innovación no ha progresado.

L'HIVER

Huérfanos 1016
Santiago

Finalmente, y para no entrar en detalels que no son del caso, anotaremos que existe asimismo, así en idisch como en hebreo, una corriente que aconseja una reforma más trascendental aún; la adopción del alfabeto latino en lugar del hebraico, con lo cual, dicen sus propulsores, se evitaría la anarquía ortográfica que reina ahora y se facilitaría la difusión de ambos idiomas, sobre todo del idisch, entre todos aquellos que lo entienden per no lo leen.

Esta última reforma no es viable todavía por ahora, pues cuenta con escasos adherentes. Lo que sí puede realizarse mediante una acción común es uniformar la ortografía conforme a un plan esbozado ya por los estudiosos y que comprende modificaciones útiles y aplicables de inmediato. De un modo general puede decirse que las reformas concretas tienden a simplificar la escritura, a eliminar todos aquellos signos que no son necsarios para la pronunciación y que se emplean por rutina. La coordinación de criterios podría traer resultados benéficos en este sentido, siempre, naturalmente, que los llamados a emplear la ortografía renovada la acataran sin resistencia. Si se llegara a vencer esta oposición, las conclusiones de las tres conferencias podrían traducirse en un hecho. Pero desde ya puede decirse que eso requerirá una larga y tenaz lucha, ya que los grandes diarios no se resolverán fácilmente a aplicar el sistema novedoso, en razón de las dificultades técnicas que acarrearía tamaña innovación. Sin embargo, sólo de este modo será posible poner coto a l aactual anarquía ortográfica. Escritores y periodistas, una vez que se pongan de acuerdo sobre las reformas inmediatas, deberán hacer esfuerzos por divulgarlas prácticamente por medio del gran vehículo que es la prensa. La escuela y el libro completarán esta tarea en forma más lenta. La iniciativa a que nos referimos es excelente; sólo es de desear que los que intervengan en su realización se empeñen luego en llevarla a la práctica, utilizando para ello todos los conductos eficaces.

Obras judías en castellano

La aparición en castellano del primer tomo del "Guía de descarriado", la obra de capital de Maimónides, ha suscitado un movimiento de curiosidad en el mundo intelectual de habla española. Esta curiosidad, según noticias recogidas en los círculos ibéricos, alcanza a todas las obras que se refieran al judaísmo, en cualquiera de sus aspectos. Existe un manifiesta interés por conocer la literatura, la historia, la filosofía, las costumbres de nuestro pueblo, y este interés se acrecienta de año en año, gracias al aumento de jóvenes israelitas que para conocer esa literatura no disponen de otro medio que el idioma español.

Nadie ignora que el mercado principal para esta clase de literatura se halla en nuestro país, habitado por una densa población judía, que emplea el castellano. Para satisfacer los anhelos crecientes de esos lectores no debemos aguardar a que España nos provea de libros. Sólo excepcionalmente el libro español sobre temas hebreos resulta eficiente. Las más de las veces, como ya lo hemos demostrado en varias oportunidades, tales ediciones son deficientes en extremo, pues no existe en España vinculación directa con las actividades intelectúales del judaísmo; allí sólo las conocen por reflejo, y no siempre de buena fuente. Cuando se trata de publicaciones consagradas de autores antiguos, como en el caso de Maimónides o de traducciones de lenguas europeas, las obras que nos llegan suelen ser aceptables. Pero tales publicaciones no dan una dea de la moderna cultura judía. Los editores españoles desconocen a los escritores actuales y los traductores que se atreven a abordarlos lo hacen en forma tan infeliz que da pena.

Consideramos por eso que es a la Argentina a la que corresponde ocupar la preeminencia en este renglón editorial, no solamente porque ella representa el mercado más abundante, sino también porque existen aquí elementos capaces de realizar la tarea señalada. Los tentativas hechas hasta ahora han dado excelente resultado: varios volúmenes de relatos y de historia han sido publicados entre nosotros con bastante éxito. Las ediciones más antiguas están ya agotadas, y de día en día son más solicitadas. El número de lectores aumenta continuamente; justo sería, pues, que los libros aumentaran también en igual proporción.

Hasta ahora esas ediciones se hacían en forma accidental, como un apéndice a las demás actividades de nuestras instituciones culturales. Ahora ha llegado el momento de organizar en forma más racional esos trabajos, ya sea por las mismas entidades, ya creando un organismo especial que tome a su cargo dicha misión. Justo es reconocer que no faltan editores particulares dispuestos a publicar libros sobre temas judíos, mas su labor es necesariamente restringida y suele limitarse a volúmenes de escaso tamaño.

A nuestras sociedades culturales que suelen publicar libros tócales ahora contemplar la necesidad urgente de intensificar la parte editorial de su programa de acción, emprendiendo la publicación de obras por su cuenta o bien haciéndolo en combinación con ciertos editores. Proveer a la juventud de una literatura judía en castellano es, por cierto, una tarea más proficua que ofrecerles conferencias y conciertos generales, que nada hacen por difundir el conocimiento real del judaísmo. A estas instituciones les corresponde, además, estimular las fuerzas locales premiando los trabajos dignos de ser editados. Contamos con una serie de jóvenes que cultivan diversas ramas de las letras y que podrían producir monografías interesantes sobre diversos aspectos del judaísmo. Lo que hace falta es ofrecerles la posibilidad de consagrarse a tales tareas. Nuestra evolución intelectual requiere una acción urgente en este sentido; los encargados de estimularla están obligados moralmente a dar el paso necesario para organizar esta acción.

Lista de las Suscripciones para saldar el déficit del Círculo Israelita

Efraín Kiblisky	$ 3.000.—
Angel Weinstein	3.000.—
Abraham Dobry	3.000.—
Salvador Sverdloff	3.000.—
León Waisbluth	3.000.—
Isidoro Jaimovich	3.000.—
Salomón Sack	3.000.—
Nicolás Weinstein	3.000.—
Subelman & Fliman	3.000.—
Adolfo Crenovich	9.000.—
Gregorio Melnick	3.000.—
Mauricio Perelman	1.500.—
Mauricio Rimsky	3.000.—
Abraham Silberman	3.000.—
Samuel Bronfman	1.500.—
Isaac Chaimovich	1.500.—
Adolfo Goldman	1.500.—
Mauricio Rosenblatt	1.500.—
José Dimenstein	500.—
Mauricio Weintein, (doctor)	3.000.—
Arón Rojkind	1.500.—
Bernardo Dobry	1.500.—
Guillermo Arensburg	1.800.—
León Fliman	1.500.—
Gregorio Neiman	600.—
León Kiblisky	1.000.—
Nahúm Trumper	1.500.—
Isaac Drapkin	600.—
Julio Plischuk	$ 1.500.—
Salomón Taub	1.500.—
Juan Grinstein	2.000.—
León Grinberg	600.—
David Wainsbein	1.500.—
Derman y Loy	400.—
León Talesnik	2.000.—
Manuel Frisman	1.500.—
Abeliuk Hnos.	1.500.—
Adolfo Bubis	500.—
Pablo Dvoderdsky	1.500.—
David Yudilievich	1.000.—
Juan Faivovich	1.000.—
Rimsky y Ustilovsky	1.500.—
Jacobo Borisson	3.000.—
David Milinarsky	1.500.—
Moritz Benado	1.500.—
Abraham Azerman	1.500.—
Isaac Leizgold	1.500.—
Samuel Guelfenbein	600.—
León Bercovich	600.—
María Ch. viuda de Waisbluth	900.—
Samuel Culagovsky	1.500.—
José Cohen	900.—
León Chamudes	600.—
Jermán Katz	1.500.—
Alfredo Vilensky	2.000.—
Benjamín Fleiderman	600.—
E. Spollanky	1.200.—
David Reitich	1.500.—
Santiago Faivovich	1.500.—
José Rapoport	1.000.—
Abraham Guiloff	2.000.—
Jaime Reitich	900.—
Arnoldo Goryewsky	1.200.—
León Margulis	1.500.—
Isaac Gluzman	600.—
Adolfo Rabinovich	600.—
Lázaro Cherñavsky	1.000.—
Abraham Koifman	600.—
Jacobo Rosenblum	600.—
Benjamín Abeliuk	600.—
Isaac Serber	1.500.—
León Katz	600.—
Moisés Schatz	600.—
Abraham Libedinsky	1.500.—
Julio Stramwasser	360.—
Isaac Fischer	450.—
Adolfo Rapoport	1.500.—
Marcos Schatz	400.—
Elías Libedinsky	1.000.—
Felipe Finkelstein	600.—
Isaías Pupkin	600.—
Moisés Dubinosvsky	600.—
Isaac Marcovich	500.—
León Weinstein	1.500.—
León Sigal	2.000.—
Aarón Silberman	2.000.—
Jacobo Elberg	1.500.—
Simón Guevelb	1.500.—
Enrique Schiffrin	1.000.—
Israel Gaysinsky	500.—
Marcos Pimstein	5.000.—
Total	$ 143.610.—

NOTA: Faltan las letras de la lista del señor Mauricio Rosemblatt.

CLASES DE MUSICA

Profesor titulado da clases de violín, teoría y solfeo

PLAN CONSERVATORIO

LAZARO SELMICK — NATANIEL 279

LOS DOMINGOS

LLEVE A SUS NIÑOS A LA BIBLIOTECA DEL CIRCULO ISRAELITA.

ABIERTA DE 10 A. M. A 1 P. M.

SECCION LECTURA INFANTIL

ROSENBLITT

EL MEJOR SOMBRERO

MUEBLERIA "San Agustín"

DE GREGORIO MELNIK

San Antonio 62

SANTIAGO

Federación Sionista de Chile

CAMPAÑA DEL SHEKEL

La Dirección de Schkolim, ha iniciado la campaña correspondiente al año en curso (5691).

Se ruega a todos los correligionarios, adquirirlos y conservarlos, pues sólo los poseedores podrán elegir y ser elegidos para el próximo Congreso Sionista.

א. חרמוני

געקלאפט אויף נאטאניעל.

(א בילד פון סעמאנאל)

וואס האט, אייגנטליך, געווירקט אויפן „גרינעם" לייזער קאפלאן, וואס ער האט געמאכט פון נאטאניעל אן אתה בחרתנו גאס און באשלאסן דו-קא פון איר אנצוהייבן זיין קאריע-רע פון א סעמאנאליסט,—איז שווער צו זאגן. אפשר, האבן אים אפגע-שראקן די איבעריקע גאסן מיט די געסען פון די קריסטליכע הייליקע, און דער קלאנג פון נאטאניעל האט געוועקט אין זיין מח פארגעבלטע זכ-רונות פון חדר און דער קליינער ליטווישער שטעטל, אדער, אפשר, האבן אנדערע מאטיוון געווירקט דערביי,— נאר לייזער קאפלאן האט איידער ער איז ארויס מיטן „פעקל", ארומגעשפאצירט לאנגע שעהען אי-בער נאטאניעל, מיט א מאדנער צערטליכקייט זיך צוגעקוקט צו די פארזונקענע אין פינסטערניש, פאר-מאכטע טירן, און וועלכע ער וועט מארגן — איבערמארגן אנהייבן צו „קלאפן".

מיט גרויסע צרות צונויפגעזא-מלט א „פעקל", מיט אונגעדולד אפ-געווארט אויף דינסטיק,—פארט א מזלדיקער טאג, און אכט אין דער פרי, ווען די ארומיקע בערג זיינען נאך פארצויגן געווען מיט א מילכיקן נעבלדיקן געוואנט, און די זון שטרא-לן האבן אנגעהייבן צו צערטלען די איילנדע מענשן, וועלכע זיינען גע-גאנגען צו זייער ארבעט, האט לייזער אכטונג געבנדיק, ער זאל, חלילה וחס, נישר ארויסגיין מיט דער לינ-קער פוס, פארלאזן זיין צימער און זיך פארקירעוועט צו דער גאס נא-טאניעל.

דער גרויסער פאק שמאטעס האט געדריקט ווי בליי זיין פלייצע, נישט געלאזן אויסגלייכן אים דעם קערפער, אויפהייבן די קאפ. אבער לייזער האט נישט געלייגט קיין שום אכט דערויף. זיין גאנצע אויפמערקזאמקייט איז געווענדעט געווען אויפן הזרן די פרעמדע שפאנישע ווערטער, וועלכע האבן נישט געוואלט ארייגקריכן אין קאפ. דרייענדיק מיטן גראבן פינגער, ציטענדיק דאבײ מיטן ניגון „אמר אביא" האט ער געקוועטשט די ווער-טער „טעננא ליענסא, קאטשעמירא, וויטשי", ווידער געחזרט, אפגע-שטעלט זיך אויף א ווײלע, און מיט כונה אנגעהויבן אויפסניי.

דערגאנגען צו דער ערשטער טיר אויף נאטאניעל, האט לייזער מיט גרויס ערנסט אנגעקלאפט און ווי א פארגליווערטער איז ער געבליבן שטיין, ווארטנדיק אויף א פריינט-לעכן קבלת פנים. ענדליך האט זיך די טיר געעפנט, און פון גרויס צו-טומלניש האט ער אויסגעשטאמלט: „קיערא ליענסא, וויטשי"... וואס עס איז פארגעקומען ווייטער האט ער בשום אופן נישט געקענט בא-גרייפן. א קורצער, גראבער, שמו-ציקליכער פינגער האט זיך מאיעס-טעטיש אנגעהויבן צו באוועגן פון רעכטס אויף לינקס, דערנאך צוריק פון לינקס אויף רעכטס, און מיט א מאל איז די טיר פארהאקט גע-ווארן פאר זיין נאז.

ביטער אפגעזיפצט, איז לייזער קאפלאן צוגעגאנגען צו דער צוויי-טער טיר. דא האט ער שוין נישט געקלאפט, נאר אנגעקלונגען. די טיר האט זיך געעפנט, און א ליבנסווײר-דיקע אלטיטשקע האט אים אויפגע-נומען בסבר פנים יפות. זי האט דורכגעטאפט די גאנצע סחורה, זיך נאכגעפרעגט אויף די פרייזן, זיך גע-שמאק געדונגען, זיך געלאזט אינ-פארמירן וועגן די באדינגונגען און ביטער אפגעזיפצט: „נא טעננא פלא-טא", פיין צוגעשמייכלט, צוגע-וווינשט לייזערן „קע לע וואיא מוי ביען" און צוגעמאכט די טיר.

לייזער האט פארגעזעצט זיין קלא-פן פון איין טיר אין דער צווייטער, און אין איין הויז האט אים א שמיי-כל געטאן דאס גליק, מען האט אים ארייגגעלאזן. א פיר, פינף יונגע מיידלאך האבן אים ארומגערינגלט, אויסגעקוקט די סחורה, מושוה גע-ווארן מיטן פרייז, און פארגעלייגט... זיך בייטן... לייזער האט קוים פאר-שטאנען, וואס מען וויל פון אים. מיט א האלב פארבארגענער תאוה האט לייזער געקוקט פון איין מיידל אויף דער צווייטער, זיך מיט א מאל דערמאנט אן ווייב און קינדער, וועל-כע ער האט איבערגעלאזן מעבר לים, און ביטער אפזויפצנדיק, האט ער צונויפגעקליבן זיינע שמאטעס און ווייטער זיך געלאזט שפרייזן איבער דער אונענדליך לאנגער גאס.

און איין הויז, ווען ער האט ווי-דער אנגעהויבן זיין פזמון „טעננא ליענסא", איז ער גלייך אונברחמ-נותדיק איבערגעשלאגן געווארן, א-ראפפאלנדיק פון די הויכע הימלען אין טיפן אפגרונט:— „ר' ייד וויט זיך נישט מטריח, מיין מאן קלאפט איניקע קוואדרעס ווייטער", — האט א יידישע פרויען שטימע זיך געלאזט הערן. לייזער האט פארשעמטער-הייט אראפגעלאזט די אויגן און איז ארויס אויף דער גאס.

מיט א מאל האט די גאס נאטא-ניעל פארפארן איר גאנצן חן פאר אים. „אפשר" זיינען פארט די קריסט-ליכע הייליקע פריינטליכער? אפשר פרווון דארטן מיין גליק?" — האט לייזער א טראכט געטאן און האט זיך ווייטער געלאזט בלאנדזשען אין די אומבעקאנטע און פרעמדע גאסן.

אידישער אימיגראנטן-שיין פאריין

פערזאנען געזוכט:

1. אדאאלפא חולטין, 27 יאר אלט, געבוירן אין פאלעשט,(רוסע-ניע), געפינט זיך אין לאנד באלד 2 יאר;

2. משה (מאיסעס) גערשקאוויטש 48 יאר אלט, פארהייראט, געפינט זיך שוין איניקע יארן אין לאנד;

3. יצחק (איסאאק) צוקערמאן, שטאמט פון אסטראוויטץ (פוילן) האט פריער געוואוינט אין וואלפא-ראיסא;

4. לייזער אפענהיים, געבוירען אין סוואלק (פוילן) 23 יאר אלט געפינט זיך אין איינע פון די זיד-אמעריקאנער לענדער.

6. עמיליא שיפפענבאור, 36 יאר אלט, געבוירן אין סאודרימירזש(פוילן) פערהייראט, געוואוינט אין אניאן (פאמפא);

7. פסח גרינבערג, ערשט א יאר אין לאנד;

8. מאקסימיליאן ניקאלאס לעווינ טאל, געפינט זיך אין טשילע, אדער אין קאלאמביע.

ווער עס ווייס וואו די פערזא-נען געפינען זיך ווערט געבעטן צו מעלדן אין דער ביורא אויף סערא-נא 202.

CASIMIRES Y PAÑOS SEDAN

mejores clases a precios módicos.

JACOBO STEINSAPIR

SANTA ROSA 583 — SANTIAGO

SE ARRIENDA

REGIA CASA ESPECIAL PARA PROFESIONAL

SAN PABLO 2547

tratar con

D. M. RIMSKY - San Pablo 3038

Precio Convencional

PELETERIA SANTIAGO

Catedral esq. Bandera

PIELES FINAS

ESPECIALIDAD EN COMPOSTURAS

COMPRE SUS PROVISIONES EN ESTA CASA Y OBTENDRA SALUD Y ECONOMIA

LA GRANDE MAISON

Teléfono 89735

געזעלשאפטליכעס.

די ציוניסטישע פעדעראציע.

די הכנות צו דער לאנדעס קאנפערענץ, וועלכע קומט פאר דעם 20—21 ד. מ., ווינען אין פולן גאנג. די צענטראלע וואל קאמיסיע האלט כסדר אפ זיצונגען, זי האט שוין פארבארייטעט דעם וואל-רעגולאמין, אויסגעארבעט דעם טאג ארדנונג און אנגעמערקט די רעפערענטן. די טעג וועט דער דירעקטאריום פון דער צ. פ. אויסהערן א באריכט פון דער צ. וו. ק. און באשטעטיקן איערע פארשלאגן.

„סירקולא איזראעליטא"

דער סירקולא קאמפיין גייט ווייטער מיט א גרויסן ערפאלג. עס איז שוין געזאמלט געווארן העכער 150 טויזנט פעזעס. די יידישע געזעלשאפט אין סאנטיאגא האט זיך אין אלגעמיין, זייער ווארעם אפגערופן אויפן אפעל פון סירקולא און מיט אלץ, כדי ארויסצוהעלפן דעם סירקולא פון די מאטעריעלע שוועריקייטן.

זונטיק, דעם 10-טן ד. מ. קומט פאר אן אלגעמיינע פאר-זאמלונג פון סירקולא איזראעליטא.

ארץ ישראל קלוב.

די אויסגעוויילטע קאמיסיע האט שוין אויסגעארבעט א רעגולאמין פון קלוב. שבת דעם 9-טן ד. מ., פונקט 9 אין אוונט וועט אין לאקאל פון העברעאישן אינסטיטוט (סאנטא ראזא 733) פארקומען א פגישה פון די מיטגלידער פון קלוב.

אבי

ווי עס איז באוואוסט, איז אין „אבי" פארענדיקט געווארן די וואלן פון א נייעם דירעקטאריום, וועלכער טרעט שוין צו צו דער ארבעט.

„ציוניסטישער פארבאנד"

פרייטיק, דעם 1-טן מאי, איז אין לאקאל פון „אבי" פארגעקומען אן אלגעמיינע פארזאמלונג פון דעם אזוי גערופענעם „ציוניסטישן פארבאנד". עס זיינען צונויפגעקומען קיים 15 פערזאן. עס ענטוויקלט זיך א דעבאטע, צו דער פארבאנד איז עקזיסטענץ בארעכטיקט. נישט קוקנדיק אויף פארשידענע ספקות, האבן אונזערע נייע ריטער פון ציון באשלאסן אז דער פארבאנד איז יא בארעכטיקט צו עקזיסטירן, היות ער איז געשאפן צוליב וויכטיקע מאטיוון, און נעמליך צוליב האס צו דער פעדעראציע.

די וואלן פון א שטענדיקן דירעקטאריום ווערן אפגעלייגט אויף בעסערע צייטן, ווען עס וועט זיך איינגעבן צו פאנגען נייע נשמות אין זייערע נעצן.

דער פארבאנד באשליסט זיך צו ווענדן צום דירעקטאריום פון דער פעדעראציע מיט א בריוו, אין וועלכן נישט דערמאנענדיק אבסאלוט וועגן אנערקענונג פון דער פעדעראציע, וועלן זיי מעלדן, אז זיי וויקן אנטייל נעמען אין 12-טן לאנדעס צוזאמענפאר און פאדערן אפילו א פארטרעטונג אין דער צענטראלער וואל קאמיסיע.

ה' דראפקין אין שפיטאל סאן ווי סענטע.

דער באוואוסטער הינטר בלל-טוער און חשובער מיטארבעטער פון „אונזער לעבן" געפינט זיך צייט איניקע טעג אין שפיטאל סאן-וויסענטע וואו ער איז אונטערגעווארפן א שווערע אפעראציע.

מיר ווינטשן אים און זיך, זען אים אינגיכן א געזונטן ביי זיין געזעלשאפטלעכער און זשורנאליסטישער טעטיקייט.

ביבליאגראפיע

מיר האבן דערהאלטן א בלעטל אין שפאניש וואס טראגט דעם נומער 68 און דעם טיטול פון א הינער אויסגאבע אין יידיש, דער אינהאלט איז די מעמאריע פון דעם עקס-פרעזידענט פון דער „אבי". מיר ווייסן ניט און עס אינטערעסירט אונז ניט צו וויסן צו דאס איז א רעקלאמע פון דער „אבי" און פון איר עקס-פרעזידענט, צו דאס וויל די יידישע אויסגאבע איבערשרעקן „אונזער לעבן", איבערהויפט אונזער שפאנישע אפטיילונג ווי עס זאגט זיך דארט. מיר וואלטן אפילו דעם נאטיין ניט געבראכט ווען דארטן זאל זיך ניט דרוקן א אויפרוף צו דער יוגנר און וועלכן עס ווערט געטאדלט אונדירעקט אפילו—אונזער שפאנישע אפטיילונג, אלס טענדענציעזע און שעדליכע. די גאנצע יידישע באפעלקערונג איבערהויפט די יוגנט האט עס געוויס געלייענט מיט פאראכטונג, דאס איז א נידעריק און געמיינע פארלוימדונג אויף וועלכע עס איז נאר פעאיק דער אונז אלעמען באקאנטער רעדאקטאר פון דער אויסגאבע.

לייענט
און פארשפרייט
„אונזער לעבן"

מיינונגען וועגן שלום און קאמפיין פון „סירקולא איזראעליטא"

דער איצטיקער קאמפיין פון 300 טויזנט פ. וועגן סאנירן די חובות פון „סירקולא" און שלום צווישן אלע היגע געזעלשאפטלעכע אינסטיטוציעס, וואס א ספעציעלער קאמיטעט האט איצט אנגעפאנגען, באוועגט „אונזער לעבן" אנפאנגען א סעריע אינטערוויוען צווישן די מתעסקים און אויך אנדערע אנגעזעענע פערזאנען. צוליב מאנגל אין פלאץ דרוקן מיר אין דעם נומער נאר די ערשטע צוויי.

די רעד.

ה' אנכעל וויינשטיין

וועגן דעם געלט קאמפיין פארן יידישן סירקולא?

איך רעכן אז ווען די ארבעט וועט גיין אזוי אקטיוו ווי ביז איצט וועט זיכער געשאפן ווערן די נויטיקע סומע.

וועגן שלום?

מיין מיינונג איז, אז דאס סירקולא דארף עפענען די ברייט די טירן פאר אלע יידן אין טשילע, נישט נאר פאר נישט פארמעגליכע וואס קענען ניט מיטשטייערן, נאר אפילו פאר די פארמעגליכע יידן וואס האבן ביז איצט ניט מיטגעהאלפן דארף מען זיי ארויסווייזן גרויס פריינטשאפט, א דאנק וועלכן זיי וועלן זיך איבערציינגן, אז זיי מוזן מיטהעלפן דאס דער סירקולא זאל ווערן א אייגנטום פון דער יידישער קאלעקטיוויטעט נישט ליידענדיק קיין שום שאנדע פאר די אומות העולם.

ה' אברהם זילבערמאן

וועגן געלט קאמפיין פארן יידישן סירקולא?

נישט קוקנדיק דארויף וואס די זאמלונג גייט צו מיט שוועריקייטן, יעדאך וויל קיין שום ייד ניט נעמען אויף זיך דאס אחריות פון קאליע מאכן דאס וואס מען האט מיט שווערע מיה אויפגעבויט.

וועגן שלום?

יעדער באזונדער איז תמיד גרייט פאר שלום און אחדות אונטער אלע באדינגונגען, ווייל ביי אזא קליינעם יידישן ישוב איז דער שלום פיל נויטיקער און וויכטיקער ווי אין פיל גרעסערע ישובים און דערפאר איז יעדער ייד באריט מיטצוהעלפן פאר דער זאך וואס נאר אין זיינע מעגליכקייטן איז פאראן.

צום יידישן עמיגראנטן שוץ פאריין אין סאנטיאגא.

ז. ג. ה.

פיל יידישע איינוואוינער פון אייער לאנד זארגן פאר דער אויסוואנדערונג פון זייער משפחות, נאנטע און באקאנטע, וואס געפינען זיך אין די פוילישע פראווינצער שטעט און שטעטלאך. זיי שיקן פאר זיי געלט, שיפסקארטן אויספאדרונג א. א. וו. אפטמאל ווערט דאס געמאכט מיט דער מיטהילף פון אייער קאמיטעט.

אבער ווען די דאזיקע עמיגראנטן קומען קיין ווארשע וועגן פאס און וויזע—אנגעלעגנהייטן אדער צום טראנספארט, ווערן זיי אפט באשווינדלט אויף אן אכזריותדיקן אופן דורך פארשידענע מאכערס אגענטן, „בעלי-טובות" וכדומה.

די דאזיקע לאגע פון די פראווינצער עמיגראנטן האט אונז באוואוגן צו גרינדן אין ווארשע א האטעל פאר יידישע עמיגראנטן, וואו זיי געפינען זיך אונטער אונזער שוץ און אויפזיכט.

אין צוזאמענהאנג דערמיט שיקן מיר אייך היינט ארויס דורך פאסט 5 פלאקאטן וועגן דעם עמיגראנטן-האטעל אין ווארשע און מיר בעטן אייך אויפצוהענגען אויף א אנגעזעענעם ארט אין אייער לאקאל, ווי אויך אין אנטשפרעכנדע, עפנטליכע ערטער אין אייער שטאט.

מיר וואלטן אייך פארגעשלאגן צו אינפארמירן וועגן דעם די פערזאנען וואס ווענדן זיך צו אייך וועגן זייער קרובים—עמיגראנטן אין פוילן, אז ווען די לעצטע קומען קיין ווארשע, דארפן זיי גלייך פון באן פארן אין עמיגראנטן-האטעל, וועמענס אדרעס איז מילנע 18.

מיר דאנקען אייך פאראויס און בעטן אייך אונז באשטעטיקן די קבלה פון דעם בריוו, אייך מיטיילן, וואס איז דורך אייך געטאן געווארן אין דער הינזיכט.

מיט אכטונג און גרוס

„יעאס" אין פוילן.

אלע זאגן!
אז א געזונטן מאגן
קען מען האבן
ווען מען עסט אין
פענסיאן באראקס.
NATANIEL 121
Teléfono 86728
פאראן פרייע צימערן

מ. ריזענבערג

די געפאר פון א פארלאמענט

ווידער האט מען שטארק אנגעהויבן צו ריידן וועגן איינפירן א פארלאמענט אין ארץ ישראל.

דער שלעכטער ריח פון פסעוודאדעמאקראטיע איז ארייננעדרונגען. אפילו אין פארשידענע יידישע קרייזן און, אויב ער וועט ניט דערווייטערט ווערן, קען ער שטעלן אין געפאר אלע אונזערע עראבערונגען.

דער פארלאמענט, אלס אן אינסטיטוציע, איז נישט קיין צופעליקע ערשיינונג, נאר איז א פראדוקט פון פארשידענע פראצעסן, וועלכע האבן זיך ענטוויקלט אין דער מענשליכער געזעלשאפט. ווען עס איז געפאלן דער אבסאלוטיזם און צו דער מאכט איז געקומען דער דריטער שטאנד—די בורזשואזיע, דאן איז געשאפן געווארן דער פארלאמענט. מען קען זיך באציען מיט א געוויסער פארבעהאלטונג צום דעמאקראטיזם פון א פארלאמענט, פשוט דערפאר, וואס אפילו ביי די פרייסטע וואלן איז אלין פארט אפהענגיק פון געלט. די פארטיי, וואס דיספאנירט מיט גרעסערע געלט סומען, פארפלייצט די גאנצע לאנד מיט פראפאגאנדע מאטעריאל, און די אריםערע פארטייען, צום ביישפיל די ארבעטער גרופירונגען, בלייבן ווייט הינטערשטעליק, און פון אמתער דעמאקראטיע קען אבסאלוט קיין רייד ניט זיין. אבער דער פארלאמענט איז פארט א קינד פון דער ליבעראלער בורזשואזער געזעלשאפט, און איז דארטן פאלקאם נארמאל און פארשטענדליך פאר יעדערן.

אבער, ווען מיר וואלטן געוואלט אריבערטראגן די אידעע און פארם פון פארלאמענט אין לענדער, וועלכע זיינען נאך ניט געקומען צו דער קאפיטאליסטישער תקופה, וואלטן מיר געקומען צו גאנץ קוריאזע ערשיינונגען. פירט, למשל איין א פארלאמענט אויף מאלאיטא אדער גוואדאלקוויר אויף סאלאמאן אינזלען אין אייסטראליען; פארשטענדליך, א פארלאמענט מיט אלגעמיינע וואל רעכט און פרייע וואלן.

עס איז פאלקאם זיכער, אז אזא דעמאקראטיש געוויילטער פארלאמענט וואלט אויף זיין ערשטער זיצונג אנגענומען א גאנץ „דעמאקראטישן" געזעץ פון „קאי-קאי", ד. ה. אויפעסן אלע ווייסע, און אפילו די שווארצע פיינטליכע שטאמען. א פארלאמענט אין אנגאלע אדער אין אן אנדער לאנד פון צענטראל אפריקא וואלט גלייך אפגעשטעלט די איינוואנדערונג אהינצו. און די פארמען פון דעמאקראטיע וואלטן אפגעטויטעט דעם אינהאלט פון דעמאקראטיזם. אייראפא שטיקט זיך און גייט אונטער צוליב מאנגל אין פלאץ און איבערבאפעלקערונג. גרויסע שטחים לאנד אין אפריקא זיינען אונבאוואוינט, דער דעמאקראטישער יושר דיקטירט קאלאניזאטארישע ארבעט אין נאמען פון רעטונג פון צענדליקער מיליאנען מענשן פון הונגער טויט, אבער לויט די פארמען וואלט א געזעץ געגן איינוואנדערונג געווען פאלקאם פארלאמענטאריש און דעמאקראטיש.

דער עלטסטער פאלק פון דעמאקראטיע—די ענגלענדער האבן זייער גוט פארשטאנען די סתירה צווישן דעם אינהאלט און פארם פון דעמאקראטיע, און מיר זעהען אז אין א גאנצע רייע קרוין-קאלאניעס און מאנדאט לענדער אין אפריקע טראכטן זיי אפילו נישט וועגן א פארלאמענט, און אויב זיי פירן דארטן יא איין אזעלכע אינסטיטוציעס, דאן זיינען דאס „אויך מיר" פארלאמענטן, צו וועלכע עס האבן וואל רעכט בלויז... ענגלענדער. און דאס איז פאלקאם פארשטענדליך און דעמאקראטיש לויטן עצם און מהות פון דאמאקראטיע.

בנוגע ארץ ישראל איז די לייבאר רעגירונג געווארן פייפסטליכער ווי דער פייפסט אליין. זי וויל אונבאדינגט אריינפירן אט דעם פראדוקט פון דער ליבעראלער בורזשואזיע אין א פעאדאלער געזעלשאפט, אין וועלכער די עפענדים זיינען פאראינטערעסירט צו דערהאלטן אלין ביים אלטן שטאנד און נישט ארויסלאזן די גרויסע שטחים באדן און די מאכט פון זייערע הענט. די לייבאר פארטיי האט דערביי ריין קאלאניאל-אימפעריאליסטישע כונות, עס קומט אין שפיל א ביינדל, וואס מען דארף צווארפן די אינדישע מוסולמענער. און היות, אז רעאלע פאליטיק איז גאנץ ווייט פון פיינקייט, קען מען ברענגען אלס קרבן צוליב ממשדיקע דערגרייכונגען אפילו פרינציפן און פארטיי פלאטפארמען. אויף די ענגלישע לייבאר פארטיי איז קיין וואונדער נישט. עס איז אויך נישטא וואס צו וואונדערן זיך אויף „ברית שלום", צוליב דאקטרינערישע אידעען פון שלום וואלטן זיי געגאנגען נישט נאר אין א פארלאמענט, נאר אפילו אין דער אראבישער עקזעקוטיווע. אויף וועמען עס איז זיך יא צו וואונדערן, איז די הסתדרות העובדים אין א"י.

יעדער לאגיש דענקענדער מענש גיט זיך אפ א גאנץ גענויען חשבון, אז א פארלאמענט אין א"י מיט אן אראבישער מערהייט, אדער אפילו מיט אן ענגליש-אראבישער מערהייט באדייט די זאפארטיקע אפשטעלונג פון עמיגראציע און באדן קויף, ד. ה. די פאלקאמע ליקווידאציע פון ציוניזם. קיינער נארט זיך נישט, אז דאס וואלט געווען די ערשטע אנגענומענע רעזאלוציע פון נייע געוויילטן פארלאמענט. איז ווען מענשן, וועלכע האבן ביז איצט זיך פאלקאם מקריב געווען פאר בנין הארץ, וועלכע האבן מיט חלוציזם געשאפן דאס שענסטע, וואס קען נאר געבן אין דער וועלט, די , אונערקלערבארסטע פשוט אונראציאנעלעם האס האט נישט פאסירט ביי די אנדערע פעלקער, און איצט צוליב פוסטע, דאקטרינערישע, שלעכט פארשטאנענע פארמען פון דעמאקראטיע, וועלכע זיי, אלס סאציאליסטן אנערקענען אלס „אני מאמין", שטעלן אין קאן דעם גאנצן ציוניזם, דארף יעדער ערליכער ציוניסט זיי זאגן „די הענט אוועק"!

די סכנה פון פארלאמענט ליגט אויפן גאנצן יידישן ישוב אין א"י און ציוניזם בכלל. און אין קאמף מיטן פארלאמענט דארף אלין מאבליזירט ווערן, און קיין מיטל טאר אונז נישט אפשרעקן.

די סכנה איז צו גרויס!

Piezas cómodas y buena comida
puede Ud. encontrar en la
PENSION ISRAELITA
de A. MOTLES
San Diego 341 — Santiago

לייענט און פארשפרייט „אונזער לעבן"

A LA VILLE DE NICE S. A. Huérfanos 940

CORTES DE CASIMIR PARA TRAJES Y SOBRETODOS
OFRECEMOS ESPUMILLAS FRANCESAS DE 50 grs. Y 120 grs. CON EXTENSO SURTIDO DE COLORES

SOLAMENTE CASIMIRES INGLESES A PRECIOS REDUCIDOS
VENTA ESPECIAL PARA LOS REVENDEDORES A PRECIOS CONVENCIONALES

A LA VILLE DE NICE S. A. — HUERFANOS 940

א. זייטיקער

באנקא נאסיאנאל.

,באנקא נאסיאנאל' אפיסינא סאן-דיעגא', הייסט דער באנק נאר לפנים וועגן, אפיציעל.

אין דער אמתן אבער, סיי לויט זיין כאראקטער, סיי נאך זיין באשטאנד נאך, איז ער א יידישער באנק און האט אזוי אויך געדארפט הייסן.

רופן אים טאקע די יידן צווישן זיך: דאס יידישע בענקל.

און ווילט איר וויסן די לעצטע נייס פון שטעטל, פרישער-ווארימער-זהייט, גייט אריבער פונקט 10 א ייגער אין דער פרי,—ווען דער ,באנקא נאסיאנאל, אפיסינא סאן דיעגא' עפנט זיך—גייט אריבער אויף סאן-דיעגא ראג אקאנקאגוא, גייט אריין אין באנק אריין, וועט איר וויסן, אין וועלכן ,,סאסיעדאד" עס האט געבטן דער פרעזידענט רעזיגנירט, וואו דער גאנצער דירעקטאריום האט זיין קאלעקטיווע רעזיגנאציע צוגע שטעלט, וואס איז געבליבן אוי דער פארזאמלונג פון די ,נאטא בלעס' און וואו עס האט זיך סתם אפגעשפילט א סקאנדאלכל.

און ווער עס גלייבט ניט אין קיום פון דער יידישער שפראך, זאל זיך אויף א ווײַלע באמיען, אריבערכאפן זיך הינטער די הרי-חושך, קיין טשילע און אריינשפרינגען אין ,באנקא נאסיאנאל', וועט ער הערן אין וואס פאר א לעבעדיקן, זאפטיקן יידיש אונזערע יידעלעך ,,קאבן' זיך.

איך פארזיכער אייך, אז דער דאזיקער סקעפטיקער וועט גלייך פאר-וואנדלט ווערן אין א הייסן, פאנאטישן יידישיסט.

און ווער ווייס, צו טשילענער יידן וואלטן זיך וועו עס איז אמאל פארקלערט וועגן גרינדן א יידישן באנק, ווען ניט אן ענדערונג, וואס איז פארגעקומען אין ,באנקא נאסיאנאל'?

ביז דא ניט לאנג, ווען דער באנקא נאסיאנאל' איז געשטאנען אונטער דער ממשלה פון ,דאן פאנטשאן', איז ער געווען גענוג ,,יידישלעך'', לכל-הדעות.

די ,,אפיסינע'' מיט אירע באשטויבטע דילן, וואו יעדער פוס-טראט האט געלאזן א סמן, די ווענט באנאסענע מיט טינט, די באריערן, די גאנצע איינשטאטונג האט גיכער דערמאנט אן א פאליש פון א קליינשטעטלדיקן בית-מדרש, ווי אן א באנק.

היינט ',דאן פאנטשא' אליין?

מיט זיינע גרויסע, ברוינע אויגן אונטערן ,רבנישן' שטערן, האט ער גיכער אויסגעזען ווי א ישיבה-בחור א מוסמך, וואס איז ארויס לתרבות-רעהי איידער אן אנפירער פון א באנק.

האט ער טאקע געוואוסט ווי א-זוי ארומצוגיין מיט אונז יידעלעך.

ער האט געוואוסט, וויפיל יעדער יידישער קליענט זיינער האט... קינדערלעך, וועמענס ווייב עס איז אן אויסברענגערין, וועמענס ניט, וויפיל יעדער ,קוענטניק, ,קאברירט' א חודש, יוער עס דארף א טאכטער חתונה מאכן און דארף צוליב דעם א ,,סאברעכירעלע''...

וואס האט דען דאן פאנטשא ניט געוואוסט?

האט ער זיך קיין ,צימעס, ניט געמאכט, וואס יידישע טשעקן ,גיי-ען' אן ,פאנדא'. (און אז יידישע קוענטניקעס האבן אנגעהויבן ארום-צופארן אין אויטאס האבן זיי אנ-געהויבן צו ,,לויפן'' אן ,פאנדא').

ער האט געוואוסט, אז יידן זיי-נען ניט קיין גזלנים...

איז אבער, פלוצלונג, ויקם מלך חדש... ,,דאן פאנטשאן'' האט מען ,צוגענומען, פון ,באנקא נאסיאנאל' און אויף זיין ארט איז אויפגע-שטאנען א ,,גוי'' מיט א ,,גוישן'' קאפ.

האט ער ערשטנס געהייסן פאר-נאנדערנעמען די ,,ווייכע' הילצערנע פאדלאגע און אנשטאט דעם געלאזט מאכן א דיל פון קאלטן, הארטן און גליטשיקן מאזאאיק. די ווענט האט ער געלאזט אויסמאלן, די מעבל פארירן. און וואס איז שייך, קרעדיט, אז א ייד האט געבעטן? האט ער זיך געהייסן ברענגען ביכער...

און כאטש מיר זיינען א ביכער-פאלק, איז דאס פון אן אנדער מין ביכער, ניט פון קיין ספרי-חשבון...,

און הגם אויפן געביט פון מאטע-מאטיק שטייען מיר אויך ניט אפ פון אנדערע, איז דאס אלץ, ווען עס איז שייך צו וויסן יענעמס חשבונות... ווען עס איז אבער שייך צו וויסן אייגענע חשבונות, דאן זיי-נען מיר א ביסל שטומפיק...

הערשט טאקע אן אומצופרידנ-קייט ביי די יידן מיטן נייעם כערענ-טע פון ,באנקא נאסיאנאל'.

עס גייען אפילו ארום קלאנגען, אז דער באנק וועט שוין לאנג ניט ,אנציען'...

ניט אומזיסט האט אונז ,זיין לי-בער נאמען' צו דער רעכטער צייט צוגעשיקט דעם הערן ראזאווסקי, וועמענס מיסיע עס איז אויף דער וועלט צו שאפן יידישע בענק.

אפשר וועט ער אויך אונז מזכה זיין מיט אן אמתן יידישן באנק?...

—

י. פילאווסקי

איך האב א זונעלע.

איך האב א קליינעם זונעלע, א כאַרעלע, אכאר,
מיט אויגעלעך, א גלאנציקע א פאר,
מיט א קעפעלע פון גאלדן-זיידיק-האר...
און ווי איך קום פון גאסן נאר,
צו זיך א היים אין צעלט
און זע אים לאכנדיק און קוועלן,
וואס קען מיר פעלן דאן, וואס קען מיר פעלן
אויף דער גארער, גאנצער וועלט?!

איך האב א פיצינק זונעלע,
א פיצעלע, א ברעקעלע.
איך קוש אים אויפן שטערנדל,
איך קוש אים אויפן בעקעלע!
און ווען איך קוש אים ליב אזוי און שטארק,
עס פרייט זיך מער מיי זונעלע און קוועלט.
און איך?
מיינס איז נאר, מיינס איז נאר די וועלט...

LUCERNA

La confitería predilecta del público israelita. Mantiene constantemente la mejor orquesta a las horas de concurrencia

Atención esmerada para fiestas, casamientos y recepciones

FABRICA DE MUEBLES
"LA ESMERALDA"
de ANDRES GOLDFARB
Especialidad en muebles finos, instalaciones de negocios y oficinas.
FACILIDADES DE PAGO
Serrano 309 - Tlf. 64390
SANTIAGO

INSTITUTO OPTICO
"ROTTER"
GRAN SURTIDO EN ANTEOJOS Y LENTES
ARTICULOS FOTOGRAFICOS
Ahumada 268 - Santiago

אונזער לעבן
פרייטיק דעם 8-טן מאי 1931

וועגן טאג פראגן

דער באשלוס פון דער ציוניסטישער פעדעראציע צו רופן א אויסערארדענטליכע לאנדעס-קאנפערענץ, האט, ווייזט אויס, גאנץ גוט געווירקט אויף דער אזוי גערופענער אפאזיציע: מען גרעט זיך מיט נחת די בייכלעך און ווי איינער זאגט „אבער מיר האבן טאקע אויסגעפירט, די אלטע דעמבעס האבן זיך געמוזט ברעכן און דערפילן דעם וואונש פון די ברייטע פאלקס-מאסן, זייענדיק געצוואונגען איבערצוגעבן די ליטונג אין נייע הענט".

מיר קענען ענטפערן די ניי-געבאקענע ציוניסטן, מיט די עטליכע דערטערן-נאכשלעפערס, אז זיי האבן ווירקליך אלין אויסגעפירט און האבן דערלעבט א יעווסעקישע נקמה אין טשילענער ציוניזם: עס וועט דויערן שיינע עטליכע יאר ביז ער וועט דא אויפשטיין תחית המתים, לכל הפחות קומען צוריק צו דעם מצב וואס ער האט אנגעהאלטן ביז זייער ערשיינונג אויף דער פאליטיש אפאזיציאנעלער ארענע.

עס איז קלאר, אז דער רוב פון די אלע פערזאנען, וואס שטייען די גאנצע צייט ביים ציוניסטישן רודער, טוען דאס ניט פון ריינע ציוניסטיש-דיסציפלינירטע געפילן, נאר פשוט און איינפאך אלס נאציאנאל-געשטימטע יידן, וואס א"י פארנעמט ביי זיי איינע פון די חשובסטע פלעצער, און ווען מיר קומען אין איצטיקן שווערן מאמענט, ווען די עקאנאמישע לאגע איז ווייט ניט פויגעלדיק, די לאקאלע אינסטיטוציעס נויטיקן זיך אין פארשידענע קאמפיינס, און מיר ווילן דוקא ארונטערייסן די פערזאנען פון די אלטע פירערס, מוז מען דאס פשוט אנרופן פארברעכן. מען האט אייפאך געשאפן א הפקרות לאגע אין היגן ציוניזם, און אזעלכע פארשווינען האבן נאך די העזה צו שפילן אויף די סטרונעס פון די ברייטע פאלקס-מאסן.

אנשטאט צו האלטן אלעמען ביים נארגל און גלייכצייטיק אריינציען וואס מער פרישע כחות מיטצוארבעטן פארן ציוניזם, האט מען דאס צונויפגעמישט מיט קליינלעכער לאקאלער פאליטיק און אנגעמאכט אין טשילענער ציוניזם א שלאכט-פעלד, וואו איין ציוניסט וועט ניט קענען לאנגע יארן קוקן גלייך אין די אויגן אריין דעם צווייטן ציוניסט.

פאר דער נאבעלער האנדלונג פון דער, משטיינס געזאגט אפאזיציע קומט זיכער ניט קיין יישר כח.

II.

עס האבן זיך אויך באוויזן נייע עקספערטן, וואס ווילן געבן עצות, ווי אזוי ארויפצופירן דעם סירקולא אויפן דרך הישר. גראדע זיינען אונז די פערזאנען ביז איצט געווען באקאנט אלס עקספערטן אויפן ריין קאנסטרוקטיוון געביט און אבסאלוט ניט אויפן קהלה'שן.

עס דערקענט זיך, אבער, אז „הידים ידי עשיו, והקול קול יעקב" איינער און דערזעלבער פלאנטערט זיך מיט שרייענדיקע און הויכע לאזונגען ווי: צום פאלק, פאלקס-הויז וכדומה, מיר ווילן דא קיינעם ניט געבן קיין גאלדענעם מעדאל און פייערדיק באגריסן דאס קארטן-שפילן אין א יידישער אינסטיטוציע. מיר ווילן אבער אויך ניט רעוואלוציאניזירן און איין שמע ישראל די פסיכאלאגיע פון א גרופע פערזאנען, וואס געפינען דוקא אין שפילן באפרידיקונג, דא מוז קומען אין באטראכט די סביבה, און וועלכער מיר געפינען זיך: גראדע אין אזא מדינה ווי טשילע קען פונקציאנירן א לאקאל וואו מען זאל לייענען, לערנען, דאווגען, אפהאלטן זיצונגען, שפילן און סתם פארווײלן און דאס זאל אנגערופן ווערן פאלקס-הויז.

זעלבסטפארשטענדליך, וואלט מיט דער צייט דאס שפילן בטל געווארן, ווען יעדע גרופע ביינקל-זוכערס וואלטן נישט געמאכט שבת פאר זיך, און די אלע קולטורעלע ארבעטן וואלטן זיך קאנצענטרירט נאר אין יידישן סירקולא, וואגטן במילא די שפילערס בטל בששים געווארן, און סוף כל סוף וואלט זיי אויך א ציה געטאן צו עפעס העכערס און בעסערס.

נאר כל זמן, ווי יעדער ייד טראגט זיך ארום מיט דרייערליי דעות, און יעדער רעדל פירער וואס קען אין דער הויך ארויסרעדן עטליכע ווערטער וויל דוקא זיין א פרייזידענט, וועט די רעוואלוציע גארניט ווירקן, עס איז נישט מער ווי ניסן אייל אויפן פייער.

ל. ד.

דער העברעאישער אינסטיטוט.

ה.

אונזערע לעזער ווייסן שוין פון אונזער פאריקן ארטיקל, די עקזיסטענץ פון העברעאישן אינסטיטוט, וויפיל קורסן און לערער ער פארמאגט, עטוואס פון זיין פראגראם א. א. וו. מיר וועלן זיי איצט באקאנט מאכן מיטן בודזשעט און אדמיניסטראציע.

באלד ביים גרינדונג האט די אדמיניסטראציע פארשטאנען אז עס איז אונמעגליך פאר אזא שטאט ווי סאנטיאגא—גרויס און צוווארפן— וואו די יידן זיינען צוזייט און צושפרייט, צו געפינען א צענטראלן פונקט וואו אלע זאלן קענען! שיקן זייערע קינדער מער אדער ווייניקער מיט באקוועמליכקייט, עס איז דערפאר באשלאסן געווארן דער אינסטיטוט זאל שיקן ברייננגען און אפפירן די קינדער. מען האט געדונגען גרויסע פארמאכטע אויטאמאבילן צוליב דעם און דאס האט דעם בודזשעט מער ווי פארצווייפאכט, און דער צייט וואס די שכירות פון די לערער האט באטראפן 1.400 פ. א חודש, האבן די אויטאמאבילן געקאסט פון 1.600 ביז 1.800 פ. מאנאטליך, מיט דירה געלט און קליינע הוצאות האבן די אויסגאבן דערגרייכט צו 3.600 פ. א חודש, אזוי אז די 40 קינדער האבן געקאסט לערך 90 פ. יעדעס קינד. ניט אמאל איין פאטער האט געקענט צו געוואלט צאלן אזא סומע און ווען די צאל קינדער איז געשטיגן איז מיט דעם דער דורכשניטליכער קאסט ניט אויף א סך קלענער געווארן.

אויף צו דעקן דעם בודזשעט האט די אדמיניסטראציע זיך געמוזט באנוגענען מיט די קליינע אפצאלונגען פון די פארמעגליכע עלטערן פון די קינדער, און מיט די בעשטייערונגען פון אייניקע אינסטיטוציעס און פון מאנאטליכע אפצאלונגען פון געציירטע פרייוויליקע פערזאנען וואס זייער צאל האט קיינמאל ניט דערגרייכט צו 50. אזוי זיינען געבויירן געווארן די ערשטע דעפיציטן, די ליטונג האט געהאפט אז שפעטער ווען די קאלעקטיוויטעט וועט זיך מער באקענען מיטן אינסטיטוט און וועט זיך איבערצייגן אין זיין פראגראם און נויטיקייט, וועלן די באשטייערונגען זיך מערן און פארגרעסערן, צוליב דעם איז געמאכט געווארן קינדער יום-טובים און פארשטעלונגען מיט אינטערעסאנטע פראגראמען פון די תלמידים פון אינסטיטוט, דער פראגרעס איז געווען בולט פאר אלע אנוועזנדע, ליידער איז צוליב דעם אינדיפערענטיזם און אפאטיע וואס הערשט ביי אונז צו אלין זיינען אויך אויף די פארשטעלונגען ווייניק מענשן געקומען.

מיטן ערעפנען נייע קורסן זיינען אלעמאל די הוצאות גרעסער געווארן און די אדמיניסטראטארן זענדיק די שווערע לאגע און קאלטקייט פון די מאסן האבן זיך איינער נאכן אנדערן ענטזאגט פון זייערע אמטן און די לאגע איז געווארן פון טאג צו טאג שווערער און דער דעפיצים גרעסער.

די שפאלטונג אין אונזער געזעלשאפטליכן לעבן און די אונפעראנטליכע פערזאנען וואס האבן געבראכט דערצו האבן געוואלט אויך דעם אינסטיטוט אריינשלעפן אין זייער טייוועלשן טאנץ, איגנארירנדיק גענצליך זיין עקזיסטענץ און איבערדרייען זיין אקטיוויטעט גאנץ אפט און האבן הורבדעם נאך שווערער געמאכט די עקזיסטענץ פון אינסטיטוט.

ו.

די פאר איינגעקשנטע מיטגלידער פון! ערציהונגס קאמיטעט אום צו ראטעווען דעם אינסטיטוט, האבן געמוזט ענדערן די פריערדיקע מעטאדן מאכן עקאנאמיע און פארגרעסערן די איינקונפטן. אזוי האט מען געענדערט דעם סיסטעם פון צאלן פאר די אויטאמאבילן וועלכע די עלטערן צאלן זעלבסט, אייסער פאר די ווייטע ארעמע קינדער וואס דער אינסטיטוט צאלט, עס איז פארמאכט געווארן די אונגס-קורסן וואס איז באשטאנען פון 8—6 קינדער און האט געקאסט 800 פ. א חודש עס איז פארקלענערט געווארן דירה געלט דורך דעם וואס עס וואוינט דארטן א לערער, עס איז געשניטן געווארן די שכירות פון די לערער ביז צום מינימום, עס איז איינגעפירט געווארן א אפצאל פון 5 פ. א חודש שכר למוד פאר יעדעס קינד א. א. נ. און מען קען זאגן אז דער אינסטיטוט איז איצט געזיכערט מיט זיין עקזיסטענץ.

„אונזער לעבן" וואס איז געשאפן נאר צו דינען אלע נאציאנאלע ווי געזעלשאפטליכע פראבלעמען, וועט נישט מיד ווערן און איר פראפאגאנדע ארבעט וועגן העברעאישן אינסטיטוט ביז די גאנצע יידישע באפעלקערונג וועט אנערקענען זיין וויכטיקייט און וועט פעסטשטעלן זיין עקזיסטענץ און פארזיכערן זיין פראגרעס.

י. ד.

VIDRIERIA Y FABRICA DE MOLDURAS y MARCOS
De Mauricio Rimsky

LA NORTE AMERICANA
M. R.
SAN PABLO 3034-38
Cas. 1358 - Teléf. 106, Yungay
Santiago

GMO. ARENSBURG
Seguros de Vida
Representante de "El Sol del Canadá"
(Montreal, Canadá)
Teléfono 60453 Bandera 131
Casilla 3185

La Biblioteca del Círculo Israelita
SE ENCUENTRA A DISPOSICION DE TODOS LOS MIEMBROS DE LA COLECTIVIDAD, SEAN O NO SOCIOS DE LA INSTITUCION : : : :
DIARIAMENTE DE 6 A 8 P. M.
Domingos y festivos de 10 A. M. a 1 P. M.

SASTRERIA FAIVOVICH
M. y E. FAIVOVICH
Ahumada 107-Tel. 86760
SANTIAGO

Gran Mueblería "La Universal"
de Svigilsky y Slachevsky
CATEDRAL 1131 - STGO.
CASILLA 289 - TELEF. 87586

FABRICA DE TEJIDOS DE PUNTO
de Jacobo Pilowsky
SANTA TERESA 632
TRABAJOS EN SEDAS Y LANA A PRECIOS MODICOS

PELETERIA Blanco Encalada
DE ISIDORO JAIMOVICH
DELICIAS esq. Dieciocho
SANTIAGO

SASTRERIA PETIT PARIS
SELMIK & SCHULSINGER
COMPAÑIA 1302
TELEFONO 61579
Artículos para Caballeros

LA VICTORIA
GULAGOVSKY y TALESNIK
Fabricantes e importadores
ARTICULOS PARA MONTAR
Fábrica de tejidos de punto
Delicias 2551-2555-2539
TELEF. 87605 - SANTIAGO

BUSCA UD...
¿BUENA COMIDA? ¿PIEZAS EXCELENTES? ¿PRECIOS REDUCIDOS?...
Recurra a la
Casa Residencial de Natalio Stein
CATEDRAL 2029 SANTIAGO
TELEFONO 63194

בוכהאנדלונג „ייִדיש"
LIBRERIA "IDISCH"
de JOSE GOLDCHAIN
GALVEZ 312, casita 4 — SANTIAGO
Representante de "Caras y Caritas" "Mundo Israelita", "Ediciones Argentinas", de Manuel Gleizer : :
Surtido completo de libros en idisch y castellano
פאלשטענדיקער אויסוואל פון
יידישע און שפאנישע ביכער:
העברעאישע און יידישע לערן ביכער א. א.

GRAN SASTRERIA "BERLIN"
ELIAS IZIKSON
Gran surtido de casimires importados - Ternos finos sobre medida y abrigos
CONDICIONES VENTAJOSAS
MONEDA 884, entre Estado y S. Antonio - Telf. 64763

CIRCULO ISRAELITA
SERRANO 202 — TELEFONO 88076
Horario de la Oficina General:
Mañana de 11 a 12 hs. Tarde de 17.30 a 20 hs.

LA GRANDE MAISON
SOLO VENDEMOS ARTICULOS DE LA MEJOR CALIDAD A LOS PRECIOS MAS BAJOS
AHUMADA ESQ. MONEDA
Teléfono 89735

ערשיינט אלע פרייטיק

רעדאגירט פון א קאלעגיום.

רעדאקציע און אדמיניסטראציע:
EYZAGUIRRE 1115
Teléfono 88049

אונזער לעבן

וואכן-אויסגאבע פאר נאציאנאל-געזעלשאפטלעכע פראגן

אבאנאמענטס פרייז
יערליך	$ 24
האלב יערליך	$ 12
אויסלאנד	$ 30

די אדמיניסטראציע איז אפן טעגליך פון 9—12 און 3—6 נ. מ.

נומער 5. | סאנטיאגא - טשילע פרייטיק דעם 8-טן מאי 1931 | ערשטער יארגאנג

ווידער איבערגעריסן די פאר־האנדלונגען מיט דער יידי־שער אגענץ

לאנדאן (יטא)—איבער די ערנסטע מיינונגס פארשידנהייטן, וועלכע זיינען אנטשטאנען אויף דער זיצונג פון דער יידישער אגענץ מיט דער בריטישער רעגירונג, ווייל די לעצטע האלט, אז די אראבער דארפן הויפטזעכליך גענימן פון אנטוויקלונגס פלאן—זיינען די פארהאנדלונגען איבערגעריסן געווארן ביז די רעגירונג וועט צושטעלן דער יידישער אגענטור שריפטליכע פארשלאגן.

דער אנטיסעמיטיזם אין פראנ־קרייך

פאריז (יטא)—די היגע יידישע באפעלקערונג איז זייער באאומרו־איקט איבער די אפטע אנטיסעמי־טישע אויסברוכן וועלכע נעמען אן אן ערנסטן כאראקטער.

טראצקי וועט זיך קענען באזע־צן אין שפאניען

מאדריד (א. פ.)—בנוגע דער ידי־עה, וואס איז דערשינען אין א פרי־מארגן צייטונג, אז ל. טראצקי וויל זיך באזעצן אין שפאניען, האט דערקלערט דער שטאטס-מיניסטער ה׳ לערוש: „אויב טראצקי וועט זיך ווענדן אפיציעל ווענן דעם צו דער פראוויזארישער רעגירונג, גלויב איך אז זי וועט אים דערלויבן זיך צו באזעצן אומגעשטערט אין שפא־ניען און וועט אים נאך אנבאטן פארלייכטערונגען. אויך איך בין געווען פארפאלגט פאר פאליטישע אידעען און איבערציינגונגען און דער־איבער בין איך אימשטאנד צו פאר־שטיין טראצקין.

קאנפערענץ פון מאנטרעאלער יידן גרינדעט אן ארגאניזאציע צו באקעמפן דעם אנטיסעמי־טיזם

מאנטרעאל (יטא)—אויף א מי־טינג איז געשאפן געווארן דער אנ־הויב פון א שטענדיקער ארגאניזא־ציע צו באקעמפן דעם אנטיסעמיטי־זם אויפן מענאר פון „אמעריקען דזשואיש קאמיטע”. אין א ספעציעל אויסגעוויילטע קאמיסיע האבן אנ־טייל גענומען פארשטייער פון העכער 20 געזעלשאפטן און פיל באוואוסטע כלל טוערים.

ראדיא סטאציע „קוטיעפאוו” העצט צו פאגראמען אויף יידן

כארבין (יטא)—א געהיימע ראדיא סטאנציע, מיטן נאמען „קו־טיעפאוו”, וואס געפינט זיך ערגעץ אויפן ווייטן מזרח, פירט אן א טעג־ליכע סיסטעמאטישע פאגראם אגי־טאציע און באנוצט זיך מיט דעם אלטן שלום ווארט פון די צארישע צייטן „הרגעט אלע זשידעס און ראטעוועט דאס הייליקע רוסלאנד”.

די רעדעס ווערן אפט געהאלטן אין ענגליש טון מען קען זיי הערן אין כינע, יאפאן און אינדיען.

דער חנוכת הבית פון יידיש פוילישן פארבאנד

זונטיק, דעם 3-טן מאי, איז אין לאקאל פון יידיש פוילישן פארבאנד (סעראנא 248) פארגעקומען א פיי־ערליכער חנוכת הבית. ביי א פול געפאקטן זאל האט דער פרעזידענט פון פארבאנד ה׳ י. דימענטשטיין געעפנט די פייערונג און א רעדע אין שפאניש האט ער באגריסט די געסט, ווי אויך דעם אנוועזנדן קאנ־סול פון דער פוילישער רעפובליק ה׳ איגנאסיא דאמעיקא. דערנאך האט דער וויצע פרעזידענט פון פאר־באנד ה׳ מ. עלוני געהאלטן זייער א שיינע רעדע אין פויליש וועגן דער באדייטונג פון פארבאנד און פון 3 מאי אלס יום טוב פון פארבאנד.

דער קאנסול ה׳ דאמעיקא האט גע־דאנקט פאר דער באגריסונג און צו־געזאגט צו זיין שטענדיק אין ענגן קאנטאקט מיטן פארבאנד.

דער צווייטער טייל פון דער פיי־ערונג איז באשטאנען פון א רעדע פון ה׳ ברעסלער אין יידיש וועגן די אויפגאבן פון פארבאנד. ה׳ נח ווי־טאל באגריסט דעם פארבאנד אין נאמען פון „משילענער יידיש וואַ־כנבלאט”, און לויט זיין געוואוינ־הייט קען ער זיך נישט אפהאלטן פון שטעכווערטער בנגוע פארשידע־נע יידישע אינסטיטוציעס, וועלכע ווילן, כלומרשט, קאנצענטרירן די גאנצע יידישע געזעלשאפטליכער־בעט אין די הענט פון געציילטע פערזאנען. ה׳ ריזענבערג באגריסט דעם פארבאנד אין נאמען פון „אונ־זער לעבן” און ווייזט אן, אז דער פארבאנד מוז דינען, אלס פארבינ־דונגס בריק פארן עמיגראנט צווישן זיין אלטע און נייע היים און צווישן זיין עבר און הוה.

מיט דער שלום רעדע פון פרע־זידענט ה׳ י. דימענטשטיין און קאנ־סול ה׳ דאמעיקא און וועלכער ער האט ערקלערט, אז דער קאנסולאט שטייט צום דינסט ביי פאר יעדן איינצעלנעם יידן פון פוילן, ביי פארן גאנצן פארבאנד, ווערט די פייערונג געענדיקט און אין א געהויבענער שטימונג גייט זיך דער עולם פאנ־אנדער.

ביבליאטעק
— פון —
קולטור צענטער
Serrano 53

טעטיק אין די טעג:
מאנטיק
דאנערשטיק
שבת
פון 8.30
ביז 10.30
פאר מיטגלידער קיין שום אפצאל.

הקבוץ העברי־ארצי־ישראלי

יתאסף ביום שבת, 9 במאי בשעה 9 בדיוק, בבית-הספר העברי סנטה רוסה 733.

הועדה המכוננת.

Motocicletas y bicicletas inglesas
"TRIUMPH"

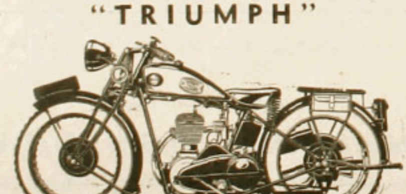

5.49 H.P. MODEL C.S.D.

DELICIAS 153

SOLICITE PRECIOS Y CONDICIONES DE PAGO

REPUESTOS DE TODAS MARCAS

Agente:

SILBERMAN Hnos.